

Hiertävät näkinkengät

“Me lähdetään nyt meille.”

Lilli tuijotti kavereitaan pari sekuntia hämillään. Hän äkkiä korjasi ilmeensä ja otti vahingossa teennäisen kepeän äänensävyyn. “Joo, minunkin pitää mennä kotiin syömään.”

Elsa ja Amanda nyökkäsivät ja vilkaisivat toisiinsa. Elsan lauseessa mikään ei selkeästi eristänyt Lilliä. Joku olisi voinut kuvitella, että kaikki kolme tyttöä lähtisivät samaan paikkaan. Lilli kuitenkin tunnisti muuttuneen ilmapiirin ja kavereidensa lievästi etäiset olemukset. Hän ei kuulunut termiin “me”.

“Tarvitsetko kyytiä? Iskä voi heittää sinut samalla kun ajetaan Käpylän ohi”, Amanda sanoi. He istuivat kolmistaan rannalla, kaikki omien pyyhkeidensä päällä. Lilli kertasi mielessään kulunutta iltapäivää. Heillä oli ollut kivaa, eikö niin? He olivat uineet yhdessä ja juoruilleet auringossa.

“Ei kiitti”, Lilli sanoi. “Äitini tulee kohta hakemaan.” Lilli mietti, oliko tehnyt jotain tyhmää. Tytöt olivat kyllä nauraneet hänen vitseilleen, joten hän kuvitteli olleensa ainakin jossain määrin viihdyttävää seuraa.

Amanda ja Elsa laittoivat uima-asujensa päälle kuivat vaatteet ja pakkasivat tavaransa. He halasivat Lilliä ja kiittivät seurasta. “Nähdään maanantaina.”

Pilvetön taivas ärsytti Lilliä. Se näytti liian iloiselta. Kun Amanda ja Elsa olivat vähän kauempana, Lilli uskaltautui ottamaan puhelimensa esiin. Hän laittoi viestiä äidilleen, mutta äidillä kestäisi kaksi tuntia saapua rannalle. Lilli ei voinut ottaa Amandan isän kyytiä vastaan, koska hän ei olisi pystynyt peittelemään peittymystään.

Yksin istuminen ei tuntunut hyvältä. Aikaisemmin pehmeä hiekka rasitti nyt jalanpohjissa. Ihana lämpö oli muuttunut inhottavaksi hikisyydeksi. Lilliin hiipi pelko siitä, että joku tuttu tulisi vastaan. Rannalla oli melko paljon porukkaa, koska ihmiset halusivat nauttia elokuun viimeisistä lämpimistä päivistä. Lilli ei haluaisi selitellä kenellekään, miksi häneltä puuttui seura. 14-vuotias tyttö saa yksinolosta selkeän leiman.

Lilli nappasi kassinsa ja lähti kävelemään kohti bussipysäkkiä, joka oli valitettavalla etäisyydellä. Hän etsi puhelimestaan jotain soittolistaa, joka auttaisi häntä palaamaan hyväntuulisuuteen. Kun Lilli käveli korkean puun alla istuvan tytön vierestä, hän teki kohtalokkaan virheen. Hän otti katsekontaktin.

Tyttö oli tuttu. Onneksi ei läheinen, mutta liian tuttu kuitenkin. Lilli tunnisti tytön Islaksi, joka oli heidän koulussaan rinnakkaisella luokalla. Tunnistaminen perustui lähinnä jaettuihin liikuntatunteihin ja Instagramissa hillumiseen, mutta ilmeisesti siinä riitti Islan mielestä tarpeeksi yhteyttä moikkaamiseen.

“Hei”, Isla sanoi. Hän oli sievä. Hänellä oli vaaleat hiukset ja tummat silmät, ja hän oli valinnut istumispaikkansa juuri ja juuri ranta-alueen ulkopuolelta. Ruohikolle oli levitetty piknikpeitto, jolla oli penaaalin sisältö ja limupullo. Lilli tajusi, että Islakin oli yksin.

“Moi”, Lilli vastasi. Hetken häntä vielä arvelutti, jos puun takaa hyppäisikin joku Islan kaveri, ja sitten he yhdessä katsoisivat Lilliä vinoon. Niin ei tapahtunut.

Lilli ja Isla eivät olleet kavereita, joten kohtelias rupattelu ei ollut tarpeellista. Ei ollut syytä keksiä puhetta siitä, miten hauska törmätä ja miten heidän pitäisi ehdottomasti nähdä joskus. Lilli oli lähtemässä jatkamaan matkaansa, mutta Isla ei seurannut Lillin suunnitelmaa.

“Mitä kuuluu?” Isla kysyi. Kysymys oli rento ja tuttavallinen, ja Islan vaivaton olemus herätti Lillissä pientä kateutta. Lillin mielestä kysymys oli aivan liian uskalias tarpeettomuudellaan.

“Ihan hyvää”, Lilli sanoi. “Olin parin kaverin kanssa uimassa.” Huh, Lilli onnistui kasuaalisti ilmoittamaan, että hänellä tosiaan oli kavereita.

“Kiva”, Isla sanoi. “Tänään on aika ideaali rantapäivä.”

“No niinpä”, Lilli sanoi. “Missä sinun kaverisi ovat?” Lilli kysyi. Vasta kysymisen jälkeen hän tajusi, kuinka tahditon kysymys saattoi olla. Ei hänkään haluaisi, että joku kysyisi sellaista häneltä. Hän oli itse juuri sellainen ihminen, jota ei haluaisi kohdata.

Isla katsoi Lilliä hieman kummastuneena, mutta ilmeessä ei ollut lainkaan häpeää. “Olen täällä yksin”, hän sanoi neutraalisti. Lilli olisi samassa tilanteessa muuttanut hohtavan punaiseksi, mutta Islaa asia ei vaikuttanut haittaavan.

“Aijaa”, Lilli sanoi hiljaa. Hän ei tarkoittanut sitä tuomitsevasti, muttei keksinyt järkevää vastattavaa.

“Haluatko istua alas?” Isla kysyi ja teki tilaa peitolla. Lilli ei kehdannut kieltäytyä, eikä hän oikeastaan kokenut mitään tarvettakaan.

Nyt vasta Lilli kiinnitti huomiota Islan sylissä olevaan paperiin. “Mitä puuhaillet?” hän kysyi.

“Yritän kirjoittaa kirjettä”, Isla sanoi. “Yksi vanha ystäväni asuu nykyään Alankomaissa. Meillä on tapana lähettää välillä kirjeitä toisillemme.”

“Miksi ette chattaile?” Lilli kysyi. Chattailu vaikutti huomattavasti vähemmän vaivalloiselta.

“Sitten emme voisi kokea olevamme muita coolimpia”, Isla tokaisi ja virnisti.

Hetken Lilli vain istui hiljaa ja kuunteli, kun Isla kirjoitti. Hän ei raaskinut katsoa paperiin, koska kirjeen luonne vaikutti henkilökohtaiselta. Lillillä oli yllättävän mukava olo puolittutunsa vieressä.

“Voisitko auttaa minua?” Isla kysyi yllättäen. Hän nosti katseensa ylös kirjoituksestaan ja kohdisti sen Lilliin. Islan kasvoissa oli jotain, jonka takia hänellä oli pysyvästi kujeileva ilme. Lilli räpäytti silmiään ennen kuin rekisteröi, että Isla oikeasti halusi häneltä apua.

“Haluaisin lisätä kirjekuoreen jotain hauskaa”, Isla selitti Lillin nyökättyä. “Viimeksi ystäväni laittoi mukaan kuivatun kukan niityltä. Ajattelin, että hän voisi arvostaa simpukoita.” Hän jatkoi ja viittoi käsillään rantaan.

“Joo!” Lilli vakuuttui ideasta. “Etsitään yhdessä rannan hienoimmat kivet.” Hän vaivattomasti löysi innostuksen hänen rinnakkaisluokkalaisensa ja tuntemattoman kirjetyypin ystävyttä kohtaan.

Tytöt pakkasivat Islan tavarat reppuun ja kävelivät takaisin hiekalle samaa reittiä, mitä pitkin Lilli oli löytänyt Islan. Amandan ja Elsan kanssa vietetty aika tuntui kaukaiselta, vaikka Lilli nyt käveli

heidän paikkansa ohi. Kun Lilli ja Isla saapuivat lähemmäs aaltoja, he näkivät kivien ja simpukoiden epämääräisen muodostuman.

“Tämä on aika söpö”, Isla sanoi ja poimi valkoisen kiven. Se näytti lievästi siltä, kuin sillä olisi ollut kissan korvat.

“Tuosta saa hyvää energiaa”, Lilli kannusti.

“Niinkö tosiaan?” Isla laittoi kiven shortsiansa taskuun.

“En tiedä”, Lilli myönsi ja naurahti. “Mutta jos niin uskoo, niin eikö kriteeri hyvälle energialle ole jo täytetty?”

Islakin naurahti ja kumartui katselemaan kiviä tarkemmin. “Yritetään löytää myös sisäistä energiaa tähän kyykkäämiseen.”

He kävivät yhdessä aluetta läpi ja analysoivat kiviä ja simpukoita enemmän tai vähemmän asiantuntevalla otteella. Keskustelu liukui pois kivistä ja he alkoivat rupattelemaan muista arkeen liittyvistä asioista. Lillistä tuntui melkein hassulta, kun hänen ei tarvinnut väkisin yrittää olla osana keskustelua. Hän oli tasavertainen osapuoli.

“Näköjään se menee vartin päästä kiinni”, Lilli sanoi, kun he saapuivat jäätelökioskin luokse. Jäätelöiden syöminen ei ollut osana alkuperäistä suunnitelmaa, mutta pikkuhiljaa heidän oli alkanut tehdä mieli jotain kylmää. Jono kioskille sai tytöt huokaisemaan. “Ei millään jaksaisi jonottaa.”

“Voidaan hajaantua”, Isla keksi. “Minä voin jonottaa ja sinä voit jatkaa vielä keräilyä. Sitten syödään yhdessä.”

Ehdotus oli teoriassa oivallinen, koska Isla oli huomannut, että Lilli nautti erityisten kivien etsimisestä. Lillin valitus jonotuksesta oli kuitenkin johtunut vain siitä, että Lilli salaa tykkäsi valittaa. Oikeasti hän olisi mielellään seisonut paikoillaan Islan kanssa vaikka kymmenen tuntia.

Lilli reagoi äkkinäisesti. “No eikä”, hän tyrmäsi ajatuksen.

“Tai sitten sinä voit jonottaa ja minä voin keräillä?” Isla sanoi kummastuneena.

Lillin ajatukset menivät solmuun. Hän soperteli epämääräisesti ennen kuin päästi ulos yksinkertaisen totuuden. “En halua olla yksin.”

Islan kasvoista näkyi heti, ettei hän osannut samaistua. Lilli oli jo heidän yhteisen aikansa aikana ymmärtänyt, että Isla viihtyi itsensä kanssa. Vaikeaa oli ymmärtää, miten se oli mahdollista. “Pelottaako sinua?” Isla kysyi ja vilkaisi paria limaiselta näyttävää setämiestä, joita tytöt olivat yhdessä pilkanneet hetki sitten.

“Ei”, Lilli sanoi. “Tai siis joo. Mutta en minä sitä”, Lilli soperteli taas. “Pelkään, että joku näkee minut yksin. Ja ajattelee, että olen outo. Ja ettei kukaan halua olla kanssani.”

Hiekanjyvät olivat yhtäkkiä tosi kiinnostavia. Niin ainakin olisi voinut kuvitella sen perusteella, miten Lilli tuijotti maahan. Hän ei kehdannut katsoa Islaa, vaikka tunsikin Islan katseen itsessään. Nyt katse tuntui jo tutulta.

“Ajatteletko sinä niin?” Isla kysyi ja varmaan arvasi Lillin paniikin, koska hän tarkensi: “Siis ei minusta. Tiedän, ettet tuomitse minua niin. Mutta ajatteletko niin itsestäsi?”

Lokkien huudot täyttivät hiljaisuuden. “Kokeillaan sittenkin. Nähdään kohta penkeillä”, Lilli sanoi hiljaa ja jätti Islan paikoilleen. Hän suuntasi takaisin aaltoja kohti.

Lilli löysi kohdan, jossa ei ollut ketään muuta. Eikä myöskään simpukoita tai kiviä, mutta se ei nyt ollut olennaista. Lilli hengitti syvään suolaista ilmaa. Islan kysymys poltteli hänen sisälmyksiään. Lilliä nolotti, että Isla oli oikeassa. Mutta Lilliä nolotti erityisen paljon, että Isla oli osittain väärässä. Lilli oli tuominnut häntäkin.

Ryhmä teinejä käveli Lillin ohi, ja hän hätkähti. Hänen ajatuksensa siirtyivät automaattisesti huolestumaan siitä, oliko ryhmässä tuttuja. Lilli silti pysyi paikoillaan ja ohjasi ajatuksensa toiseen suuntaan. Hän oli juuri viettänyt moneen kuukauteen parhaimman tuntinsa. Hän oli muodostanut yhteyden, joka tuntui merkittävältä. Vaikka hän oli nyt yksin, se kertoi vain tästä hetkestä.

Hetki ei edes ollut huono. Lillin edessä levittäytyi kaunis maisema ja hänen jaloissaan tuntui pehmeä hiekka. Hetki ei tarvinnut useampaa henkilöä todistamaan sitä.

Lilli vietti vielä muutaman minuutin yksin ja käveli sitten hitaasti takaisin Islan luokse. Hän mietti, pitäisikö joskus kokeilla tulla yksin istumaan Islan tavoin. Se voisi oikeastaan olla rauhoittavaa.

“Hei”, Isla sanoi. Hän istui penkillä, mutta hänen käsissään ei ollut jäätelöä. “Se ehtikin mennä kiinni.”

“Äh”, Lilli sanoi, mutta hymyili sitten. “Pitää varmaan tavata uudelleen.”

“Joo.” Isla hymähti. Hän ei kysynyt Lillin olotilasta, mikä sopi Lillille mainiosti. “Vaikka minua ei haittaa olla yksin, minua ei myöskään haitannut olla kanssasi”, Isla sanoi. “Tuo ei kuulostanut kauhean hienolta, mutta tiedät mitä haen takaa. Oli kiva hengata.”

Lilli iloitsi, että yhteys ei ollut yksipuolinen. “Laitan sinulle viestiä. Ei ehkä vielä aleta ihan kirjekaveruuden tasolle”, hän vitsaili.

“Ai niin”, Isla kaivoi taskustaan jotain. “Pidä tämä. Sopii sinun energiaasi.”

Valkoinen kivi tuntui sileältä Lillin kämmenellä.

Kirjoittaja: Melina Salmi

Salmi on voittanut tekstillään "Hiertävät näkinkengät" 1. palkinnon IBBY Finlandin kirjoituskilpailussa 2022.